

CYNGOR SIR YNYS MÔN <u>Templed Adroddiad Sgriwtini</u>	
Pwyllgor:	Pwyllgor Sgriwtini Partneriaeth ac Adfywio
Dyddiad:	11 Medi, 2019
Pwnc:	Panel Adolygu Cynnydd Ysgolion
Pwrpas yr Adroddiad:	Diweddariad ar gynnydd gwaith y Panel Adolygu Cynnydd Ysgolion
Cadeirydd Sgriwtini:	Cyng Gwilym Owen Jones
Aelod(au) Portffolio:	Cyng R Meirion Jones
Pennaeth Gwasanaeth:	Rhys H Hughes, Cyfarwyddwr Addysg, Sgiliau a Phobl Ifanc
Awdur yr Adroddiad:	Anwen Davies, Rheolwr Sgriwtini
Ffôn:	01248 752578
E-bost:	AnwenDavies@ynysmon.gov.uk
Aelodau Lleol:	Amherthnasol

1 – Argymhelliad/Argymhellion

Gofynnir i'r Pwyllgor Sgriwtini Partneriaeth ac Adfywio:

A1 Nodi:

- Y cynnydd hyd yma gyda gwaith y Panel Adolygu Cynnydd Ysgolion o safbwynt cyflawni ei raglen waith cyfredol sy'n cynnwys herio cadarn o berfformiad ysgolion unigol
- Y meysydd gwaith y rhoddwyd sylw iddynt drwy'r trefniadau newydd a gyflwynwyd wrth gysgodi GwE
- Deilliannau'r hunan arfarniad diweddar i fesur effaith y Panel a'r gwerth a ychwanegwyd
- Yr angen i adolygu cylch gwaith y Panel er mwyn sicrhau aliniad parhaus efo blaenoriaethau corfforaethol

A2 Argymell:

- Ei fod yn cytuno bod y Panel yn parhau i herio perfformiad ysgolion unigol yn gadarn
- Bod y Panel yn cynnwys monitro'r ffrydiau gwaith canlynol yn ei flaen raglen waith:
 - i. gweithredu rhaglen wella'r Gwasanaeth Dysgu
 - ii. y ddarpariaeth Blynnyddoedd nas Gynhelir (blynnyddoedd cynnar)
- Bod y Pwyllgor yn dod i gasgliad am gadernid gwaith monitro'r Panel hyd yma.

2 – Cyswllt efo Cynllun y Cyngor / Blaenoriaethau Corfforaethol Eraill

Cyswllt uniongyrchol â Chynllun y Cyngor / blaenoriaethau trawsnewid. Mae Cynllun y Cyngor yn cynnwys uchelgais i weithio gyda phobl Ynys Môn, eu cymunedau a chyda phartneriaid er mwyn sicrhau bydd y gwasanaethau gorau posibl yn cael eu darparu a fydd yn gwella ansawdd bywyd pawb ar hyd a lled yr Ynys. Un o 3 nod y Cynllun ydy

“creu amodau a fydd yn galluogi pawb i gyrraedd eu potensial llawn.” Mae gwaith y Panel yn allweddol i gefnogi ysgolion a'r Cyngor i wireddu'r nod hwnnw.

3 – Egwyddorion fel Canllaw ar gyfer Sgrwtini

Er mwyn cynorthwyo Aelodau wrth graffu'r pwnc:-

3.1 Effaith mae'r eitem yn ei chael ar unigolion a **chymunedau [ffocws ar y cwsmer/dinesydd]**

3.2 Edrych ar effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd unrhyw newid arfaethedig – yn ariannol ac o ran ansawdd **[ffocws ar werth]**

3.3 Edrych ar unrhyw risgiau **[ffocws ar risg]**

3.4 Craffu'n cymryd rôl rheoli perfformiad neu warantu ansawdd **[ffocws ar berfformiad ac ansawdd]**

3.5 Edrych ar gynlluniau a chynigion o safbwynt:

- hirdymor
- atal
- integreiddio
- cydweithio
- cynnwys

[ffocws ar lesiant]

4 – Cwestiynau Sgrwtini Allweddol

Ar gais y Panel:

1. A yw'r Pwyllgor Sgrwtini yn fodlon â'r gwaith o wnaed gan y Panel hyd yma?
2. A yw'r camau gweithredu a gymerwyd gan y Panel hyd yma yn ddigon cadarn ac a yw cyflymder y gwaith yn briodol?
3. Oes unrhyw awgrymiadau i gryfhau ymhellach ar waith y Panel?
4. A oes unrhyw feysydd eraill y mae angen i'r Panel eu craffu?

5 – Cefndir / Cyd-destun

1. CYD-DESTUN

Fel yr adroddwyd yn flaenorol, bydd Aelodau'n ymwybodol bod craffu wedi datblygu yn ystod y ddwy flynedd ddiwethaf drwy waith y 3 phanel sgrwtini. Mae'r adroddiad hwn yn crynhoi'r cynnydd a wnaed hyd yma mewn perthynas â'r **Panel Adolygu Cynnydd Ysgolion**.

Trefniadau Llywodraethu'r Panel

Bydd yr Aelodau'n ymwybodol o'r trefniadau llywodraethu cadarn sydd mewn lle fel sylfaen i waith y Panel¹ a bwriedir parhau i gynnal cyfarfodydd misol o'r Panel i'r dyfodol. Sefydlwyd proses o adrodd ar gynnydd yn chwarterol gan y Cyng. Gwilym Owen Jones, cadeirydd y Panel.

Erys i aelodaeth y Panel fod fel yr adroddwyd i'r Pwyllgor yn ystod y chwarter diwethaf²:

¹ Cyfarfod o'r Pwyllgor Sgrwtini Partneriaeth ac Adfywio a gynhaliwyd ar 20 Ebrill a 27 Mehefin 2017

² Cyfarfod o'r Pwyllgor Sgrwtini Partneriaeth ac Adfywio a gynhaliwyd ar 9 Ebrill, 2019

Panel Adolygu Cynnydd Ysgolion: Aelodaeth	
Cynghorydd	Pwyllgor Sgrwtini
Gwilym Owen Jones (cadeirydd)	Pwyllgor Sgrwtini Partneriaeth ac Adfywio
Margaret M Roberts	
Kenneth P Hughes	
Vaughan Hughes	
Alun Roberts (is-gadeirydd)	Pwyllgor Sgrwtini Corfforaethol
John Arwel Roberts	
Richard Griffiths	
Aelod Cyfetholedig o'r Pwyllgorau Sgrwtini	
Mr Keith Roberts	Pwyllgor Sgrwtini Corfforaethol

2. FFOCWS GWAITH Y PANEL ADOLYGU CYNNYDD YSGOLION

Mae'r adroddiad cynnydd hwn yn cynnwys cyfeiriad at 3 cyfarfod olaf y Panel Adolygu Cynnydd Ysgolion – ac o ganlyniad mae'n cwmpasu'r cyfnod **Mai** → **Gorffennaf, 2019**:

- **Myfyrio a chynllunio ymlaen** – derbyniodd gyfarfod mis Mai³ y Panel adborth ar lafar a myfyrdodau gan Aelodau yn sgil sesiynau cysgodi cychwynnol GwE. Mae'r myfyrdodau cychwynnol hyn wedi galluogi'r Panel i wneud trefniadau gyda GwE ar gyfer y cyfnod nesaf, yn cynnwys cyflwyno profforma adborth i'w gwblhau ar ddiwedd pob ymweliad cysgodi. Bydd y broses hon yn cryfhau ymhellach ar y trefniadau llywodraethu sy'n sail i'r llif gwaith hwn, gan ddarparu tystiolaeth ar y cyd o fyfyrdodau ac argraffiadau Aelodau ynghyd â mecanwaith ar gyfer sicrhau fod negeseuon allweddol yn cael mwy o ystyriaeth gan y Panel
- **Cydweithio yn y Cyfnod Sylfaen i godi safonau** – ym mis Mehefin⁴ cafodd y Panel gyfle i weld gwaith disgyblion yn y Cyfnod Sylfaen ac i graffu ar effaith prosiect cydweithio ar safonau. Roedd y prosiect cydweithio ar draws 4 ysgol gynradd gyda'r Panel yn cael cyfle i arsylwi gwaith disgyblion trwy arddangosfa gynhwysfawr. Rhoddwyd gwybod i'r Panel am yr elfennau unigryw i'r model cydweithio hwn → dalgylchoedd unigol yn cymryd cyfrifoldeb eu hunain dros godi safonau. Hefyd, model o gydweithio ar draws dwy ddalgylch uwchradd. Dyma enghraifft o'r Cyngor yn adeiladu ar ei brofiad drwy hunan-asesiad pellach a chyflwyno dull arloesol o ymgymryd â gweithgaredd craffu⁵
- **Trefniadau cysgodi GwE** – Bydd aelodau'n ymwybodol o'r trefniadau sydd bellach mewn lle i aelodau'r Panel gysgodi gweithgareddau GwE. Rhoddwyd y trefniadau yma mewn lle yn sgil penderfyniad gan y Pwyllgor⁶:

³ Cyfarfod o'r Panel Adolygu Cynnydd Ysgolion a gynhaliwyd ar 16 Mai, 2019

⁴ Cyfarfod o'r Panel Adolygu Cynnydd Ysgolion a gynhaliwyd ar 20 Mehefin, 2019

⁵ Adolygiad Swyddfa Archwilio Cymru o sgrwtini Cyngor Sir Ynys Môn yn dwyn y teitl Trosolwg a Chraffu – Addas ar gyfer y Dyfodol? Hydref, 2018

⁶ Cyfarfod o'r Pwyllgor Sgrwtini Partneriaeth ac Adfywio a gynhaliwyd ar 12 Rhagfyr, 2018

“(PENDERFYNWYD) Trefnu i Aelodau gysgodi gwaith GwE unwaith mae'r trefniadau angenrheidiol wedi cael eu gwneud gan GwE mewn ymgynghoriad â'r Gwasanaeth Dysgu.”

Mae'r fframwaith llywodraethu ar gyfer y trefniadau cysgodi hyn yn gynnwys trefniadau adrodd yn ôl gan Aelodau yn sgil gweithgareddau cysgodi unigol, gyda'r amcanion canlynol:

- i. Dod â'r Panel yn nes at waith disgyblion a hefyd safonau mewn ysgolion
- ii. Creu'r amodau i Aelodau werthfawrogi'n llawn gymhlethdodau a heriau dysgu ee trwy gyfarfod â staff dysgu rheng flaen i drafod materion yn gyffredinol
- iii. Cefnogi'r Panel i ddatblygu ei raglen waith ymhellach

Yn ystod y cyfnod hwn, adroddodd yr Aelodau yn ôl ar 8 maes allweddol yn gysylltiedig â gweithgareddau cysgodi dros dymhorau y Gwanwyn a'r Haf:

- ❖ **Cyfarfod Penaethiaid Ysgolion – tracio cynnydd (25/03/19)**
- ❖ **Prosiect Shirley Clarke – trosolwg (29/03/19)**
- ❖ **Taith Ddysgu Rhifedd (05/06/19)**
- ❖ **Cwricwlwm newydd: ysgolion cynradd dalgyllch David Hughes (08/06/19)**
- ❖ **Cyfarfod Grŵp Arweinyddiaeth 'Camu' (11/06/19)**
- ❖ **Prosiect Ymchwil Gweithredol Asesu Ffurfiannol Haen 2: Shirley Clarke (25/06/19)**
- ❖ **Cyfarfod Adolygu Haen 2 – Prosiect Shirley Clarke (28/06/19)**
- ❖ **Cyfarfod Cynllunio Blaenoriaethau dalgyllch David Hughes (model rhesymeg) (08/07/19)**

I grynhoi, bu i'r Panel flaenoriaethu amser dros y misoedd diwethaf i gyflwyno'r rhaglen cysgodi gweithgareddau GwE gan sicrhau amodau sy'n cefnogi craffu effeithiol gan Aelodau Etholedig. Wrth symud ymlaen, bydd y Panel yn ail afael ar ei raglen o herio perfformiad ysgolion unigol gan adeiladu ar ei waith dros y blynyddoedd diwethaf. Isod, mae crynodeb o'r gwaith hyn dros y 10 mis diwethaf, fesul sector:

Rhaglen y Panel o Herio Perfformiad Ysgolion Unigol Hydref, 2018 → Chwefror, 2019

Sector	Categori	Pryd
Cynradd	Gwyrdd	Hydref, 2018
Cynradd	Melyn	
Cynradd	Gwyrdd	Tachwedd, 2018
Cynradd	Melyn	
Uwchradd	Melyn	Rhagfyr, 2018
Cynradd	Ambr	Ionawr, 2019
Cynradd	Gwyrdd	Chwefror, 2019
Cynradd	Ambr	

- **Estyn (24/06/19)** - ym mis Gorffennaf⁷, derbyniodd y Panel adroddiad llafar gan gadeirydd ac is-gadeirydd y Panel ar gyfarfod yr oeddent wedi'i fynychu gydag Estyn ym Mehefin, 2019. Nodwyd y materion canlynol yn arbennig:
 - ❖ Roedd cyfraniad y Panel Adolygu Cynnydd Ysgolion yn thema yn ystod y cyfarfod a hefyd y manteision ddaw yn sgil Aelodau'n cysgodi GwE
 - ❖ Cyfeiriodd Estyn at y ffaith nad oedd y ddarpariaeth Blynnyddoedd nas Gynhelir (blynnyddoedd cynnar) wedi'i chynnwys yn sgôp rhaglen waith y Panel hyd yma
 - ❖ Nododd Estyn bod angen mwy o sylw i gefnogi CYSAG.

Argymhellir y dylai'r Panel gynnwys monitro'r canlynol yn ei raglen waith:

- i. Crynodeb o adroddiadau arolygu Estyn a gyhoeddwyd ar gyfer ysgolion ar yr Ynys
- ii. Proffil o'r Awdurdod Addysg Lleol yn erbyn safonau Estyn
- iii. Crynodeb o adroddiadau arolygu Estyn a gyhoeddwyd ar gyfer y ddarpariaeth Blynnyddoedd nas Gynhelir (blynnyddoedd cynnar) ar Ynys Môn

3. MESUR CANLYNIADAU AC EFFAITH Y PANEL

3.1 Cyd-destun

Fel yr adroddwyd yn flaenorol, mae cofnodi ac asesu effaith Sgriwtini yn her gan nad yw canlyniadau gweithgareddau sgriwtini bob amser yn ddirnadwy ac nid oes modd eu mesur mewn ffordd systematig bob tro. Yn ogystal â hyn, nid yw'n hawdd mesur effeithiolrwydd gallu Sgriwtini i ddylanwadu ar y sawl sy'n gwneud penderfyniadau drwy siarad a thrafod. Fodd bynnag, mae taith y Panel hwn yn enghraifft o sgriwtini yn ychwanegu gwerth ac yn dylanwadu ar y ffordd y mae'r Cyngor wedi gweithredu cynigion.

3.2 Panel Adolygu Cynnydd Ysgolion

Mae craffu ar gynnydd ysgolion wedi aeddfedu'n sylweddol yn ystod y blynnyddoedd diwethaf o ganlyniad i gyfraniad y Panel Adolygu Cynnydd Ysgolion. Ym mis Mawrth⁸, cynhaliodd aelodau'r Panel hunan-arfarniad o'i effaith gan adolygu 4 agwedd o'i waith:

- Beth weithiodd yn dda
- Nodi'r effaith y mae'r Panel yn ei gael
- Meysydd i'w gwella
- Anghenion datblygu aelodau

3.3 Deilliannau'r Hunan-arfarniad gan Aelodau'r Panel Adolygu Cynnydd Ysgolion

3.3.1 Defnyddiwyd y cwestiynau canlynol fel fframwaith i ganiatáu Aelodau i arfarnu cyfraniad y Panel:

C1 Yn nhermau gwaith y Panel, beth oedd yr uchafbwyntiau i chi fel aelodau unigol o'r Panel yn ystod y flwyddyn ddiwethaf?

C2 Yn eich tyb chi, pa effaith gafodd y Panel wrth herio a dal ysgolion i gyfrif?

C3 A oes unrhyw agweddau o waith y Panel y gellid eu gwneud yn wahanol wrth symud ymlaen?

C4 Pa anghenion datblygu sydd gennych er mwyn eich cefnogi yn eich rôl?

C5 Unrhyw sylwadau cyffredinol am ddylanwad a / neu effaith gwaith y Panel ar y broses gwneud penderfyniadau?

3.4 Mae'r ffrwd gwaith hon wedi darparu tystiolaeth o'r canlyniadau cadarnhaol a ganlyn:

⁷ Cyfarfod o'r Panel Adolygu Cynnydd Ysgolion a gynhaliwyd ar 18 Gorffennaf, 2019

⁸ Cyfarfod o'r Panel Adolygu Cynnydd Ysgolion a gynhaliwyd ar 22 Mawrth, 2019

- Tîm o Aelodau, o blith yr holl bleidiau gwleidyddol a grwpiau, sydd wedi datblygu lefel uchel o wybodaeth am gymhlethdodau addysg ac ysgolion a lefel o arbenigedd yn y maes gwasanaeth
- Datblygu model o weithio sy'n canolbwyntio ar grŵp llai, gan annog presenoldeb da a gwaith tîm
- Creu'r amodau cywir ar gyfer Sgriwtini effeithiol ee gwelliant gwirioneddol yn lefel a dyfnder y cwestiynau a ofynnir gan y Panel
- Mae gweithgarwch sgriwtini'n cael ei gynllunio'n dda, yn effeithiol ac yn wrthrychol ac yn seiliedig ar dystiolaeth o ystod o ffynonellau
- Mae gan Aelodau Etholedig well dealltwriaeth o gymhlethdodau a risgiau ysgolion er mwyn gallu craffu yn effeithiol, dal i gyfrif a nodi blaenoriaethau wrth symud ymlaen

3.5 Fel rhan o'r hunan-arfarniad nodwyd meysydd i'w datblygu gan aelodau'r Panel a'u crynhoi o dan 7 thema allweddol:

- ✚ Cysgodi gweithgareddau GwE
- ✚ Blaen raglen waith y Panel
- ✚ Cylch gwaith
- ✚ Amllder cyfarfodydd
- ✚ Anghenion datblygu'r Aelodau
- ✚ Cyswllt efo Sesiynau Briffio Aelodau
- ✚ Mesur canlyniadau ac effaith Sgriwtini

Cynhwyswyd y themâu hyn ym mlaen raglen waith y Panel a pharheir i adrodd ar gynnydd i'r Pwyllgor hwn yn chwarterol.

Amgaeir copi o'r adroddiad ar yr hunan-arfarniad (**Atodiad 1**).

4. MATER I'W UWCHGYFEIRIO I'R RHIANT BWYLLGOR EI YSTYRIED

Cyfeirir y mater a ganlyn er ystyriaeth gan y Pwyllgor Sgriwtini Partneriaeth ac Adfywio:

- 4.1 Gofynnir i'r Pwyllgor Sgriwtini Partneriaeth ac Adfywio ddod i gasgliad am gadernid gwaith monitro'r Panel hyd yma.

6 – Aseiad Effaith ar Gydraddoldeb [gan gynnwys effeithiau ar yr Iaith Gymraeg]

D/B

7 – Goblygiadau Ariannol

D/B

8 – Atodiadau

Adroddiad ar hunan-arfarniad y Panel Adolygu Cynnydd Ysgolion

9 – Papurau Cefndir (cysylltwch ag Awdur yr Adroddiad am unrhyw wybodaeth bellach os gwelwch yn dda):

Anwen Davies, Rheolwr Sgrwtini, Cyngor Sir Ynys Môn, Swyddfeydd y Cyngor, Llangefni.
LL77 7TW

Cyng. Gwilym Owen Jones
Cadeirydd y Panel Adolygu Cynnydd Ysgolion
Dyddiad: 13/08/19

MESUR EFFAITH SGRIWTINI

**HUNAN ARFARNIAD GAN AELODAU'R
PANEL SGRIWTINI ADOLYGU CYNNYDD
YSGOLION**

Panel Sgrwtini - 22 Mawrth 2019

CYNNWYS

- 1. Cefndir**
- 2. Rôl y Panel Sgriwtini Adolygu Cynnydd Ysgolion**
- 3. Mesur Deilliannau ac Effaith Sgriwtini**
- 4. Cwestiynau Hunan Arfarnu**
- 5. Casgliadau**
- 6. Camau Nesaf**

1. Cefndir

- 1.1 Cyhoeddodd Estyn adroddiad ar ansawdd Gwasanaethau Addysg yr Awdurdod Lleol ar gyfer pobl ifanc ar Ynys Môn yn ystod mis Gorffennaf 2012. Bryd hynny, barnwyd bod ansawdd cyffredinol y gwasanaethau yn anfoddhaol.
- 1.2 Yn yr adroddiad, gwnaed saith argymhelliad i'r Awdurdod ac roedd yn ofynnol iddo gynhyrchu Cynllun Gweithredu Ôl-Arolygiad (CGOA). Cyflwynwyd CGOA i'r Cyngor llawn ar 4 Hydref 2012.
- 1.3 Ar 21 Tachwedd 2012, sefydlodd y Pwyllgor Sgrwtini a Hamdden y Panel Sgrwtini Adolygu Cynnydd Ysgolion (y Panel).
- 1.4 Bu'r Panel yn cyfarfod ers 2012. Sefydlwyd y Panel er mwyn gwella dealltwriaeth Aelodau am faterion addysg ac i gynyddu atebolrwydd Penaethiaid a Llywodraethwyr Ysgolion am berfformiad ysgol.
- 1.5 Mae gan y Panel wyth Aelod. Mae'r Pwyllgor Sgrwtini Partneriaeth ac Adfywio yn enwebu pedwar Aelod a'r Pwyllgor Sgrwtini Corfforaethol yn enwebu pedwar Aelod.
- 1.6 Mae'r Panel yn cyflwyno adroddiadau cynnydd rheolaidd i'r Pwyllgor Sgrwtini Partneriaeth ac Adfywio.

2. Rôl y Panel Sgrwtini Adolygu Cynnydd Ysgolion

- Gwella perfformiad pob ysgol ar Ynys Môn drwy ddarparu her gadarn ar berfformiad ysgolion unigol.
- Monitro Cynllun Cyflawni/Gwella'r Gwasanaeth Dysgu (ynghyd â chynlluniau olynol).
- Annog ysgolion i rannu arfer dda, gan gymryd i ystyriaeth gwersi a ddysgwyd a phrofiad ysgolion unigol.
- Gwella gwybodaeth aelodau lleol am yrwyr perfformiad allweddol a heriau sy'n wynebu ysgolion ar Ynys Môn.
- Rhoi hyder i'r Uwch Dîm Arweinyddiaeth, Sgrwtini, y Pwyllgor Gwaith a rheoleiddwyr fod Aelodau yn monitro perfformiad ysgolion.
- Cynorthwyo'r Gwasanaeth Dysgu gyda rhaglenni addysg a phrosiectau cyffredinol a chynyddu gwybodaeth am drefniadau cydweithio rhwng y Cyngor a GwE (Gwasanaeth Effeithiolrwydd a Gwella Ysgolion Gogledd Cymru) i godi safonau.

3. Mesur Deilliannau ac Effaith Sgriwtini

3.1 Mae mesur ac asesu effaith Sgriwtini yn her oherwydd nad yw canlyniadau gweithgareddau sgriwtini yn amlwg bob amser ac yn aml nid yw'n bosib eu mesur mewn ffordd systematig. Yn ogystal, nid yw'n hawdd mesur effeithiolrwydd gallu Sgriwtini i ddylanwadu ar y rhai sy'n gwneud penderfyniadau drwy drafodaeth a dadl.

3.2 Mae craffu ar ysgolion, y Gwasanaeth Dysgu a GwE wedi aeddfedu o ganlyniad i gyfraniad a gwaith y Panel Sgriwtini Adolygu Cynnydd Ysgolion. Mae'r Panel wedi cyfarfod â Phenaethiaid, Cadeiryddion Cyrff Llywodraethu Ysgolion ynghyd â swyddogion o GwE a'r Gwasanaeth Dysgu.

3.3 Cyflwynwyd Cynllun Gweithredu'r Gwasanaeth Dysgu i'r Panel a thynnwyd sylw at faterion sydd angen rhoi sylw iddynt neu weithredu arnynt. Roedd y materion allweddol yn cynnwys:

- Sicrhau bod pob corff llywodraethol yn mabwysiadu'r Cytundeb Partneriaeth rhyngddynt a GwE/y Gwasanaeth Dysgu.
- Sicrhau fod ysgolion yn gweithredu'r Fframwaith Cynhwysiant Digidol yn briodol.
- Sicrhau fod cyrff llywodraethu'n cyflawni eu cyfrifoldebau statudol mewn perthynas â gweithredu fel ffrind beirniadol drwy herio Penaethiaid a sicrhau atebolrwydd.
- Cynnal adolygiad hunan arfarnu o'r Gwasanaeth Dysgu [yn unol â chanllawiau Estyn].
- Moderneiddio Dalgylch Amlwch ac addysg Chweched Dosbarth.
- Parhau i gryfhau cysylltiadau gyda'r Gwasanaeth Anghenion Dysgu Ychwanegol a Chynghorau Ynys Môn a Gwynedd, a chryfhau atebolrwydd.
- Paratoi ar gyfer gweithredu'r ddeddfwriaeth Anghenion Dysgu Ychwanegol.

3.4 O ganlyniad, pwrpas yr hunan arfarniad hwn oedd gosod fframwaith er mwyn i Aelodau'r Panel adolygu pedwar agwedd:

Beth sydd wedi
gweithio'n dda

Nodi pa
effaith mae'r
Panel wedi'i
gael

Meysydd i'w
gwella

Anghenion
datblygu
aelodau

4. Cwestiynau Hunan Arfarnu

4.1 Defnyddiodd Aelodau'r Panel bum cwestiwn fel fframwaith i alluogi iddynt arfarnu gwaith y Panel Sgriwtini Adolygu Cynnydd Ysgolion:

- Q1. O safbwynt gwaith y Panel, beth oedd yr uchafbwyntiau i chi fel aelodau unigol o'r Panel yn ystod y flwyddyn ddiwethaf?
- Q2. Yn eich barn chi, pa effaith gafodd y Panel o ran herio a dal Ysgolion i gyfrif?
- Q3. A oes unrhyw agweddau o waith y Panel y gellid eu gwneud yn wahanol wrth symud ymlaen?
- Q4. Pa anghenion datblygu sydd gennych er mwyn eich cefnogi yn eich rôl?
- Q5. Unrhyw sylwadau cyffredinol am ddylanwad a / neu effaith gwaith y Panel ar y broses gwneud penderfyniadau?

5. Casgliadau

5.1 Yn ystod mis Hydref 2018, cyhoeddodd Swyddfa Archwilio Cymru adroddiad ar sgriwtini yn y Cyngor. Daeth i'r casgliad:

- *“... mae'r Cyngor wedi cryfhau ei swyddogaeth trosolwg a chraffu ac mae'n gwneud trefniadau i fodloni heriau'r dyfodol. Daethom i'r casgliad hwn oherwydd:-*
 - *mae'r Cyngor yn cefnogi trosolwg a chraffu, ac mae'r trefniadau sydd eu hangen i helpu aelodau pwyllgorau trosolwg a chraffu i fodloni heriau'r dyfodol yn cael eu rhoi ar waith;*
 - *mae arfer pwyllgorau trosolwg a chraffu yn gwella, mae'r amrywiaeth o ffynonellau tystiolaeth y maent yn eu defnyddio wedi cynyddu, ac mae blaenraglenni gwaith y pwyllgorau craffu yn alinio â gwaith y Pwyllgor Gwaith; ac*
 - *mae'r swyddogaeth trosolwg a chraffu yn cyfrannu at welliannau mewn perfformiad a gwneud penderfyniadau, ac mae'r Cyngor yn gwerthuso ei effeithiolrwydd yn rheolaidd...”*

5.2 Ar 22 Mawrth 2019, cafodd Aelodau'r Panel gyfle i gyflwyno sylwadau ynglŷn â'r Panel Sgriwtini Adolygu Cynnydd Ysgolion. Y prif bwyntiau yn codi o'r sesiwn oedd:

Q1. O ran gwaith y Panel, beth oedd yr uchafbwyntiau i chi fel aelodau unigol o'r Panel yn ystod y flwyddyn ddiwethaf?

Cyfarfod â Phenaethiaid ysgolion yn rheolaidd a chlywed yn uniongyrchol am berfformiad ysgolion penodol gan y Penaethiaid.

Cyfarfod â Phenaethiaid, Cadeiryddion Llywodraethwyr a swyddogion o GwE. Mae'r wybodaeth a dderbynnir yn ddefnyddiol iawn er mwyn cael trosolwg o sut mae perfformiad ysgol yn cael ei gefnogi a'i fonitro.

Cymharu dulliau gwahanol Benaethiaid a Chadeiryddion Llywodraethwyr.

Mae'r Panel wedi ymgymryd â'i rôl mewn modd proffesiynol a chredaf ei fod wedi cael effaith gadarnhaol ar ddatblygu cysylltiadau a dealltwriaeth rhwng Aelodau a Phenaethiaid.

Medru cwrdd ag amrywiaeth o Benaethiaid a Chadeiryddion Llywodraethwyr. Mae'r Panel yn gallu cyfarfod ag ysgolion yn y categorïau Coch, Ambr, Melyn a Gwyrdd.

Medru ystyried perfformiad ysgol a materion sy'n effeithio ar ysgolion ar yr Ynys gyda fy nghyd-gynghorwyr mewn ffordd agored a gonest.

Q2. Yn eich barn chi, pa effaith gafodd y Panel o ran herio a dal ysgolion i gyfrif?

Mae'r Panel wedi cyfrannu at fonitro perfformiad ysgolion. Mae o wedi medru cyflwyno safbwyntiau adeiladol yn uniongyrchol i Benaethiaid a Chadeiryddion Llywodraethwyr mewn perthynas â pherfformiad Ysgolion.

Mae'r Panel yn gallu clywed yn uniongyrchol gan GwE a'r Gwasanaeth Dysgu sydd yn monitro ac yn cefnogi perfformiad ysgolion. Mae'r swyddogion yn gwrandao ar bryderon ysgolion ac mae'r cyswllt rhwng y Panel, y Gwasanaeth Dysgu, GwE a'r ysgolion yn caniatáu i faterion a fyddai fel arall yn cael eu gohirio, gael sylw prydlon.

Yn y pendraw, cyfrifoldeb y Pennaeth a'r Corff Llywodraethol yw perfformiad ysgol. Er mwyn mynd i'r afael â materion yn ymwneud â pherfformiad, rhaid cael partneriaeth rhwng y Gwasanaeth Dysgu, GwE ac Ysgolion. Credaf fod y Panel wedi darparu fforwm i bawb ganolbwyntio ar y dasg mewn llaw.

Mae'r Panel yn gallu uwchgyfeirio materion i'r Pwyllgor Sgrwtini Partneriaeth ac Adfywio os yw'n ystyried bod hynny'n briodol. Mae'r Panel yn darparu adroddiadau cynnydd rheolaidd i'r pwyllgor.

Q3. A oes unrhyw agweddau o waith y Panel y gellid eu gwneud yn wahanol wrth symud ymlaen?

Mae Aelodau'n gwerthfawrogi'n fawr y cyfle i ofyn cwestiynau i Benaethiaid Ysgolion mewn cyfarfodydd ffurfiol o'r Panel. Byddai ymweld ag ysgolion yn rhoi cyfle i Aelodau weld sut mae ysgolion yn gweithredu ar lefel ymarferol ond ni ddylid gwneud hynny ar draul cynnal cyfarfodydd ffurfiol o'r Panel.

Mae angen clywed gan ddisgyblion yr ysgolion er mwyn clywed yr hyn sydd ganddynt i'w ddweud.

Rwy'n fodlon mynychu gweithgareddau a drefnir gan GwE er mwyn i mi wella fy nealltwriaeth o faterion addysg.

Q4. Pa anghenion datblygu sydd gennych er mwyn eich cefnogi yn eich rôl?

Angen gwybod am y Cwricwlwm Cenedlaethol Newydd ar gyfer ysgolion Cymru.

Mae'r sesiynau datblygu a gyflwynwyd gan yr Uwch Reolwr (Safonau a Chynhwysiad) ers mis Gorffennaf 2017 wedi bod yn dda iawn. Fe ddylent barhau.

Yn ogystal â bod yn Aelodau o'r Panel, mae pob un ohonom yn Llywodraethwyr Ysgol hefyd. Credaf y byddai'n briodol datblygu rôl Llywodraethwyr Ysgol ymhellach.

Byddai'n ddefnyddiol cael sesiwn ddatblygu ar sut mae arian yn cael ei ddyrannu i ysgolion a sut mae ysgolion yn gosod eu cyllidebau blynyddol.

Q5. Unrhyw sylwadau cyffredinol am ddylanwad a / neu effaith gwaith y Panel ar brosesau gwneud penderfyniadau?

Mae'r Panel yn gweithio'n dda. Bydd angen parhaus i addasu ond mae Aelodau'n fodlon gwrando ar awgrymiadau.

Erbyn hyn, rwy'n ymwybodol o rôl GwE wrth gefnogi ysgolion.

Rhaid i waith y Panel barhau. Mae Addysg yn wasanaeth hanfodol ac mae Aelodau angen fforwm fel hyn er mwyn annog, ac os oes rhaid, fynnu bod camau penodol yn cael eu cymryd er mwyn gwella.

Mae gwaith partneriaeth rhwng ysgolion, y Gwasanaeth Dysgu a GwE yn hanfodol. Credaf fod yr ysgolion sy'n perfformio orau yn gwerthfawrogi hyn. Mae gan y Panel rôl o ran sicrhau fod pawb yn cydweithio.

6. CAMAU NESAF

6.1 Prif ddyletswydd y Panel yw helpu ysgolion i roi'r addysg orau bosib i ddysgwyr. Er mwyn galluogi'r Panel i ymgymryd â'i ddyletswydd, mae arno angen gwybodaeth ar amrywiaeth eang o faterion sy'n effeithio ar ysgolion ynghyd â gwybodaeth ymarferol am yr hyn sy'n digwydd ar lawr gwlad.

6.2 Rhaid i ffocws gwaith y Panel addasu er mwyn ymateb i Gwricwlwm Addysg newydd Cymru. Bydd cyflwyno'r cwricwlwm newydd yn broses barhaus rhwng nawr a 2022. Bydd mwy o bwyslais yn y cwricwlwm ar baratoi pobl ifanc ar gyfer bywyd. Bydd yn datblygu eu gallu i ddysgu sgiliau newydd ac i ddefnyddio eu gwybodaeth bynciol mewn modd mwy cadarnhaol a chreadigol. Yn ogystal, bydd fframwaith cymhwysedd digidol newydd yn cael ei gyflwyno er mwyn paratoi disgyblion ar gyfer y cyfleoedd a'r risgiau ynghlwm â'r byd ar-lein. Nod bwysig arall y cwricwlwm newydd yw rhoi mwy o ryddid i athrawon addysgu yn y modd fydd yn arwain at y canlyniadau gorau i'w disgyblion yn eu barn hwy.

6.3 Bydd y Panel yn parhau i gwrdd ond byddant yn datblygu trefniadau cysgodi gyda GwE ac yn ymweld ag ysgolion.

THEMA	SUT
Cyswllt â Sesiynau Briffio Misol Aelodau	<ul style="list-style-type: none">Cryfhau'r cyswllt rhwng gwaith y Panel a Sesiynau Briffio Aelodau.
Cysgodi gweithgareddau GwE	<ul style="list-style-type: none">Aelodau i fynychu gweithgareddau yn unol â'r amserlen a ddosbarthwyd (Tymor y Gwanwyn 2019).Amserlen wedi'i diweddarau i'w dosbarthu i Aelodau'r Panel ynghlwm â gweithgareddau yn ystod Tymor yr Haf 2019.
Blaen Raglen Waith y Panel	Ychwanegu'r canlynol: <ul style="list-style-type: none">Adborth gan Aelodau yn dilyn mynychu gweithgareddau cysgodi GwE.Cynllun Cyflawni/Gwella'r Gwasanaeth DysguGwybodaeth am y Cwricwlwm Addysg Newydd i GymruClywed safbwynt disgyblion drwy gyfrwng ymweliadau ysgolY Panel i barhau i gyfarfod gyda Phenaethiaid a Chadeiryddion Llywodraethwyr Ysgolion ond i gynnwys mwy o ymweliadau i ysgolion.
Cylch Gorchwyl y Panel	<ul style="list-style-type: none">Adolygu Cylch Gorchwyl y Panel.
Amllder Cyfarfodydd	<ul style="list-style-type: none">Trefnu adolygiad o pa mor aml i gynnal cyfarfodydd y Panel rhwng mis Mai 2019 ac Ebrill 2020.
Anghenion Datblygu Aelodau	Pynciau posib ar gyfer sesiynau datblygu Aelodau'r Panel: <ul style="list-style-type: none">Cwricwlwm Addysg Newydd yng NghymruRôl Llywodraethwyr YsgolMonitro perfformiad ysgolion (parhad)Pwysau Ariannol ar YsgolionDatblygu sgiliau Iaith Gymraeg disgyblion
Mesur Canlyniadau ac Effaith Sgriwtini	<ul style="list-style-type: none">Aelodau Etholedig y Panel i gynnal hunan arfarniad pellach ymhen y 12 mis nesaf.